

GOAN VANGIT

Goalla asuvien suomalaisnuorten elämä on helppoa ja halpaa. Päivät kuluvat leppoisasti ja muuttuvat kuukausiksi ja vuosiksi. Ja äkkiä ei Suomessa enää ole elämää, johon palata.

teksti ILKKA MALMBERG
kuvat MARKUS JOKELA

Tyttäreni luokkakaveri on täällä jossakin. Ida Ärlig sai 18-vuotislahjaksi lentolipun Delhiin. Sieltä hän jatkoi Nepaliin ja on sitten kuulemma jossain vaiheessa kulkeutunut tänne Intian länsirannikolle, Goalle.

Kello on jo kolme iltapäivällä, ja auringonpaiste on polttavaa. Raukeita hahmoja valuu hiljaiseen kahvilaan myöhäiselle aamiaiselle. Jokohan uskaltaisoin soittaa Idalle? Hänellä on edullinen intialainen puhelinliittymä, kuten Goalla pitkään viipyvillä yleensä on.

Puheluni herättää Idan. Unenpöperöisesti hän lupaa tulla, tietää kyllä paikan: Mango tree. Kohta Ida suristaa paikalle moposkootterilla. Muistan hänet luokkakuvista, joissa tytöt aina istuvat parhaan kaverinsa kanssa rinnan, joka vuosi erinäköisinä.

Ida kertoo olleensa illalla juhlimassa suomalaisten kaverien kanssa.

En vielä arvaakaan, kuinka monta yksin liikkuvaa nuorta suomalaista naista lähipäivinä tapaan, joten pidän Idaa poikkeuksena. Mutta tytöt ovat aina lähteneet maailmalle rohkeammin kuin pojat: Saksaan piikomaan, vaihtopilaiksi, interrailille. Tuossa voisi istua oma tyttäreni, syömässä kielikoru vilahdellen intialaista aamupuuroa puoli neljältä iltapäivällä.

Intia on paitsi upea myös ankara – tungosta, sekasortoa, likaa, tauteja, kerrjäläisiä, huijareita ja valtavia välimatkoja. Kärsimystä, kuolemaa ja karman lakia.

”Olin tätä ennen Thaimaassa. Se oli kovin esteettinen. Minä pidän enemmän Intiasta, se on maskuliinisempi”, sanoo Ida, vaalea suomalaisneito.

Goa on vähän eri juttu. Se on eräänlainen leppää, länsimainen saareke Intiassa, entinen Portugalin siirtomaa, jossa on edelleen paljon kristittyjä. Hipit löysivät Goan paratiisirannat jo 1960-luvulla, täällä ovat bailanneet niin Beatlesit kuin Rollaritkin. Goan eteläosien hotellialueille pääsee nykyään Suomes-

takin suorilla charter-lennoilla, ja hipit ovat paenneet kaikkein pohjoisimmille rannoille.

Sama kehitys on nähty Kreikan saarilla, Ibizalla, Meksikossa, Siaminlahden saarilla. Ensin nuorisoparatiisi, sitten hotellit ja turistit.

Olemme valokuvaajan kanssa tulleet Goalle eilen aamulla. Edellisenä yönä oli ollut täysikuu, mikä merkitsee koko yön kestäviä teknobileitä. Ne jatkuivat hotellin uima-altaalla koko iltapäivän. Aurinko tapitti suoraan pään päältä läpi paksun pilvenkäryn, ja muuttumaton teknobiitti jumputti rintakehää. Hoikkia, tatuoituja ihmisiä, tytöt bikineissä ja pojat pelkissä löysissä batickihousuissa, suuria rastakuontaloita, lävistyksiä. Kuumaa, mutta viilettä.

On helppo ymmärtää, että Ida on täällä eikä räntäsateisessa Suomessa, kun muuttolinnun elämäntapa on tässä globalisaation maailmassa mahdollinen – työ tehdään toisella puolen maailmaa

ja raha kulutetaan siellä, missä se parhaiten riittää.

Miksi ihmeessä ei lähtisi, kun lennotkin ovat puoli-ilmaisia. Maailma on auki, mitä vielä mietit? Isäsikin lähti interrailille.

Ida kysyy, mitä tyttärelleni kuuluu.

Mutta Goa ei ollut se Intia, johon Ida ja hänen ystävänsä Jenni saapuivat. He joutuivat huijatuiksi heti Delhissä. Nuorten naisten oli tarkoitus jatkaa Delhistä Nepaliin, syrjäisen vuoristokylän pieneen orpokotiin. Heillä oli rinkkojen lisäksi mukanaan kuormat lastenvaatteita, kyniä ja kumeja.

Delhissä heille myytiin ylihintaiset liput Katmanduun, ja ennen sitä heidät rahastettiin vielä moneen kertaan. Matka vei viisi vuorokautta. Perillä Katmandussa tuli oksennusripuli, eikä Ida kyennyt tekemään mitään. Mutta aika

nepalilaiskylässä korvasi räsätykset. Siellä oli toinen rytmi.

”Nepalissa mentiin nukkumaan, kun tuli pimeä, ja herättiin, kun aurinko nousi. Kylästä näki suoraan Everestille.”

Nepalista he tulivat sitten neljän vuorokauden junamatkan tänne Goalle. Idan on mietittävä kauan, milloin se oli – joskus joulukuun puolellavälissä.

”Täällä on ihan eri meininki, ihme-

Työ tehdään toisella puolen maailmaa ja raha kulutetaan siellä, missä se parhaiten riittää.

telttiin, kun tultiin. Oikeita talojakin.”

Nyt relataan ja kerätään voimia. Sitteen takaisin Intian juniin: Rishikeshiin, Varanesiin, Dharmsalan.

”Ja ehdottomasti takaisin Nepaliin.”

Mutta kotiin ei ole kiire. Ida viipyisi Intiassa niin kauan kuin fyrkkaa riittää. Paluulento olisi huhtikuun lopulla.

”Ja sen voi helposti siirtää.”

”Suomessa voisi viettää pari kuukautta aina kesäisin.”

Vagatorin kylässä Idalla on oma huone ja oma vessa, mikä on Intiassa aikamoista luksusta. 150 rupiaa eli kolme euroa yöltä.

”Aikaisemmin meillä oli oma talo, josta maksoimme 100 rupiaa naama.”

Ida laskee, että hän voisi käyttää kymmenen euroa päivässä. Intiassa se on paljon.

”Aamulla puuroa ja illalla vegetable ricea.”

Jo ensimmäisinä päivinä hän sai ameban. Ida on ollut kipeä puolitoista kuukautta.

Iltapäivä on pitkällä, aurinko laskee kohta. Sitä kokoonnutaan katsomaan rantabaareihin. Monen päivä lähtee siinä käyntiin.

”Vaikka aikaa on sikana, niin kaikki jää. Ajattelee, että voisi lähteä käymään

netissä lukemassa sähköposteja, mutta se vaan jää. Ehkä huomenna.”

Tämä on se juttu. Goalla eletään relasti, ei kuluteta paljon rahaa, joogataan, chillataan, syödään kevyesti ja vega. Jätetään taakse se maailma, josta tultiin. Vuokrataan talo, jossa nukutaan lattioilla tai riippumatoissa, unohdetaan murheet.

Goalla ei puhuta viikoista vaan kuukausista, tai mieluiten vuosista. Mutta maaliskuussa lämpötila nousee niin hirveäksi, että piintyneimmätkin lähtevät pohjoiseen vuorille, tai viimeistään silloin, kun monsuunikausi tulee liejuineen ja kaikki kastuu ja homehtuu, kivetkin kasvavat karvaa.

Aika kuluu nopeasti. Sen huomaa silloin, kun soittaa kotiin.

”Mutsi sanoo, että ihanaa että sä soitit, kun ei ole kuulunut pitkään aikaan. Ja mä että ai, en mä ole huomannutkaan.”

Chaporan kylän keskusraitilla Ida näkee tutun. Pitkät vaaleat hiukset ja pitkä hame, Laura Hölttä.

Laura ihmettelee, mitä hän tekee täällä. Hänhän on oikeastaan inhonnut Goa.

”Tänne jää, eikä pääse lähtemään.”

Sitä on vaikea selittää.

”Yksi Kristiina osaisi kertoa, hän on ollut täällä jo vuosikaudet.”

Laura on Intiassa jo viidettä kertaa. Hän lähti kotoaan Mikkelistä lukioon Tampereelle eikä sen jälkeen osannut asettua mihinkään. Intiaan hän tuli heti koulun jälkeen, ja se on ollut luonteva vaihtoehto aina talven alla. Suomessa hän on tehnyt patkätöitä, ja vanhemmat ovat tukeneet.

Nyt Laura on ollut Intiassa neljä kuukautta. Menemme istumaan German Bakeryyn – sellaisiakin paikkoja on Goalla: kokojyväleipää, ja jopa jääpaloihin voi luottaa.

”Olin kuukauden etelässä ja nyt

Ida Ärlig Chaporan raitilla.

kolme kuukautta täällä. Olen sairastellut koko ajan. Minulla on ameba, mutta lääkäri sanoi, että olen onnekas, kun ei ole matoja.”

”Välillä, kun olin oikein kipeä, halusin johonkin puhtaaseen paikkaan ja olin jo valmis lähtemään Suomeenkin.”

Mutta ei Goalta niin vain lähdetä. Edullisia lentoja Mumbaista Eurooppaan on vaikea löytää tähän aikaan vuodesta. Ja Mumbaihinkin – entinen Bombay – on vaikea päästä. Kaikkialle on pitkä, rasittava matka: vuorokausi tai pari.

”Ei saa oikein junalippujakaan pariin viikkoon. On ihan jumissa.”

Laura sanoo etsiskelevänsä jotain luomutilaa tai -kommuunia, johon aset-

tua. Goalla hän on viime aikoina työskennellyt eläinsuojelujärjestössä, joka huolehtii varsinkin Goan luvuttomista kulkukoirista.

”Aion edelleen kyllä viettää talvet poissa Suomesta, mutta vaikea sanoa missä, kun en tunne kuin Intian. Uutta-Seelantia ja Australiaa olen vähän ajatellut.”

On jo hämärää, harhailemme valokuvaajan kanssa Chaporan keskusraitia, jolla pienet intialaibussit ja länsimaalaisten vuokraamat mopot ja moottoripyörät tungeksivat lehmien ja kulkukoirien seassa. Kuuma, pimenevä ilta on täynnä pärinää. Kuvaruudut hohkaavat nettikahviloissa, joku huutaa puhelimeen hebreaa. Kapakat

pursuavat väkeä ajoradalle. Paljon tikumaisen laihoja hippejä, rastakiharoi-ta, paljasta tatuoitua ja lävistettyä ihoa.

Kuin hikisessä Kristianiassa, tai onnenonkijoiden Klondikessa.

Suuren puun alla näkyy äkkiä tuttuja kasvoja: Riku ja Tunna Subtv:n menestysarjasta Madventuresista, siis Riku Rantala ja Tuomas Milonoff sekä Tunnan veli näyttelijä Eero Milonoff.

Idakin ajaa ohi mopollaan, ja Laura kävelee tuossa rastapäisen kaverin seurassa katuja ylös. Onpas täällä suomalaisia.

”Ja äsken tässä oli vielä Vesa ja Pressi ja kaksi hämeenlinnalaista”, Riku kertoo.

Tietenkin Riku ja Tunna ovat täällä. He ovat sarjallaan julistaneet sanomaa:

Liisa Salokannel tarkastaa vuokrattavana olevan talon kattoterassia. Ei kelpaa.

Liisa tekee jokailtaista jooga-harjoitustaan Mandremin rannalla.

Liisa Salokanteleella ei ole kännykkää, joten hän on mennyt kauppaan soittamaan.

Lähe menee! He ovat näyttäneet, miten se käy, ja kolunneet niin Papuan viidakot, Etelämeren saaret, Tiibetit kuin Afrikan ja Anditkin.

Madventures edustaa uuden, globalisaation ajan matkailua. Sitä kuuluu sanoa kankeasti travellaukseksi, ja travellerit haluavat pysyä kaukana turisteista.

Rikulle ja Tunnalle on juuri eilen myönnetty kaukana Pasilassa Venla-palkinto, ja sitä siis myös Ida oli viime yönä juhlimassa. Menemme porukalla syömään Chaporan parhaaseen kasvisravintolaan.

Tunna tuli Intiaan ensimmäisen kerran jo 11 vuotta sitten ja on palannut aina vain uudestaan. Se oli hyvin erilaista aikaa kuin nyt. Ei ollut kännyköitä eikä sähköposteja, oltiin siis todella poissa, ja kotona tapahtui paljon asioita, joista kuuli vasta jälkeensä. Nyt tekstiviestit piippailevat taskuissa, ja olemme yhtä aikaa kotona ja täällä.

Onkin aika muistuttaa pöytäseurueelle, että on presidentinvaali-ilta ja ää-

nestyspaikat suljetaan aivan tuota pikaa. Kohta saankin tekstiviestin vaimolta, että Halonen on saanut vain 49,6 prosenttia ennakkoäänistä. Numerot vaihtelevat illan mittaan, mutta toinen kierros on tulossa.

Riku, Tunna ja Eero heittävät meidät Pulsar-moottoripyörillään kotiin. Kiidämme lämpöisessä yössä pitkin pimeitä, kuoppaisia Goan teitä. Kaskaat särisevät puskeissa. Ymmärrän hyvin, miksi he ovat täällä.

”Voi vit-tu!” pääsee travellereilta, kun he näkevät hotellimme amebanmuotoisen uima-altaan. Ei ihan Goastailia.

Seuuraavana iltana istumme valokuvaajan kanssa yhdessä Chaporan raitin kapakoista. Olemme jutelleet joulukuusista ja muistelleet, mil-laista oli lapsena käydä kaatamassa kuusi itse lumisesta metsästä. Olemme yksimielisiä: pidämme latvakuusista, sellaisista pörheäöksaisista.

Asiakaskunta on monikansallista,

suurin osa taitaa olla italialaisia ikihippejä. Taidamme itse asiassa olla porukan nuorimpia. Harmaita kuuntaloita ja tatuointeja jo kimmoisuutensa menettäneessä ihossa.

Jaa, on täällä ainakin yksi nuorempi, rintarepussa. Paljonkos hänellä on ikää?

”Kymmenen viikkoa huomenna”, vastaa äiti brittiaksentilla, aika pölyssä, vetää savut jointistaan ja puhalttaa ne huolehtivasti sivu vauvelin päin.

Hippi-Goa elää viimeisiä aikojaan, sanovat monet. Joulun ja uudenvuoden välinen viikko on ollut tuhatenkisten teknobileiden aikaa, mutta nyt niitä ei saanut järjestää. Nuoresta porukasta halutaan eroon. Vaikka samaahan täällä on valitettu vuosikaudet.

Taksikuski kysyy, tunnemmeko Ior Bockin. Hän tuntee hyvin, kaikki Chaporassa tuntevat. Täällä asui noin 30 hengen suomalaisyhdyskunta jo 1970-luvulla. Ior kulki munasillaan pitkin rantoja ja paasasi Atlantiksesta ja Lemminkäisestä. Hänellä oli täällä iso hovi,

ja osan siitä hän sai mukaansa etsimään Lemminkäisen luola Sipoon Gumbostrandin rantakalliosta.

Liisa Salokannel etsii taloa yhdessä islantilaisen Ingan kanssa, mutta ei oikein löydä sopivaa. Talossa pitäisi olla ainakin kattoterassi tai iso veranta, oma keittiö ja huone hieronta-asiakkaita varten. Liisa antaa ayurveda-hierontaa, siitä saa lisätuloja.

Kierrämme katsomassa taloja paikallisen oppaan kanssa. Kurkimme sisään taloihin, nousemme katoille, nuuskimme keittiöt. Osa taloista on kiiltäviä ja kaakeloituja, jotkin aika tunkkaisia ja nuhjuisia, jotkin taas valtavan suuria. Kalusteita ei ole missään.

Liisa ja Inga ovat kranttuja.

”Liian pimeä.”

”Liian kallis.”

Ja ennen kaikkea: ”Ei oikeaa henkeä.”

Kun olemme käyneet kymmenkunta taloehdokasta läpi, naiset päättävät jättää etsimisen seuraavaan päivään. He olisivat valmiit maksamaan 120–140

euroa kuukaudelta. Sillä saa ison talon. Ja he voisivat ottaa vuokralaisia.

26-vuotias Liisa on ollut Intiassa puolitoista vuotta. Tämä on jo toinen kerta, välillä hän oli muutaman kuukauden ahtaajana Turun satamassa. Niillä rahoilla täällä elää kauan.

”Hoitelen Sololla kaikki pankkiasiat. Tosi kätevää. Pankissa menisi koko päivä.”

Liisaa on vaikea kuvitella ahtaajaksi, mutta ulkonäkö pettää. Hän on käynyt sirkuskoulua ja on ansainnut Intiassakin hyvin akrobaattiesityksillä. Varakkaat intialaiset maksavat mielellään siitä, että roolit menevät toisin päin ja kaunis, valkoinen nainen esittää heille sirkustemppuja.

Olemme herättäneet Liisan Mandremin rannalta aurinkovarjon alta. Se ei johdu myöhäisistä bileistä vaan siitä, että hän oli ollut auringon-nousun aikaan jonottamassa paikallisen henkiparantajan luokse. Liisa herää muutenkin viideltä aamulla, sillä silloin

hän tekee joogaharjoitukset, katolla tai rannassa.

”Puolestatoista tunnista kahteen tuntiin, sitten syön aamiaisen. Ja auringonlaskun aikaan ainakin tunti. Sitten nukkumaan.”

”Ylihealthy”, Liisa sanoo itsestään. Hän ei polta pilveä eikä käytä alkoholia. Hän haluaa valmistaa itse ruokansa, sillä hän on kyllästynyt intialaiseen keittiöön.

”Minusta on vastenmielistä katsoa ruokalistaa, kun se on joka paikassa sama”, Liisa sanoo.

”Paastoon kerran viikossa. Tulin tänne etsimään puhtautta, henkisiä arvoja, vetämään healthyä.”

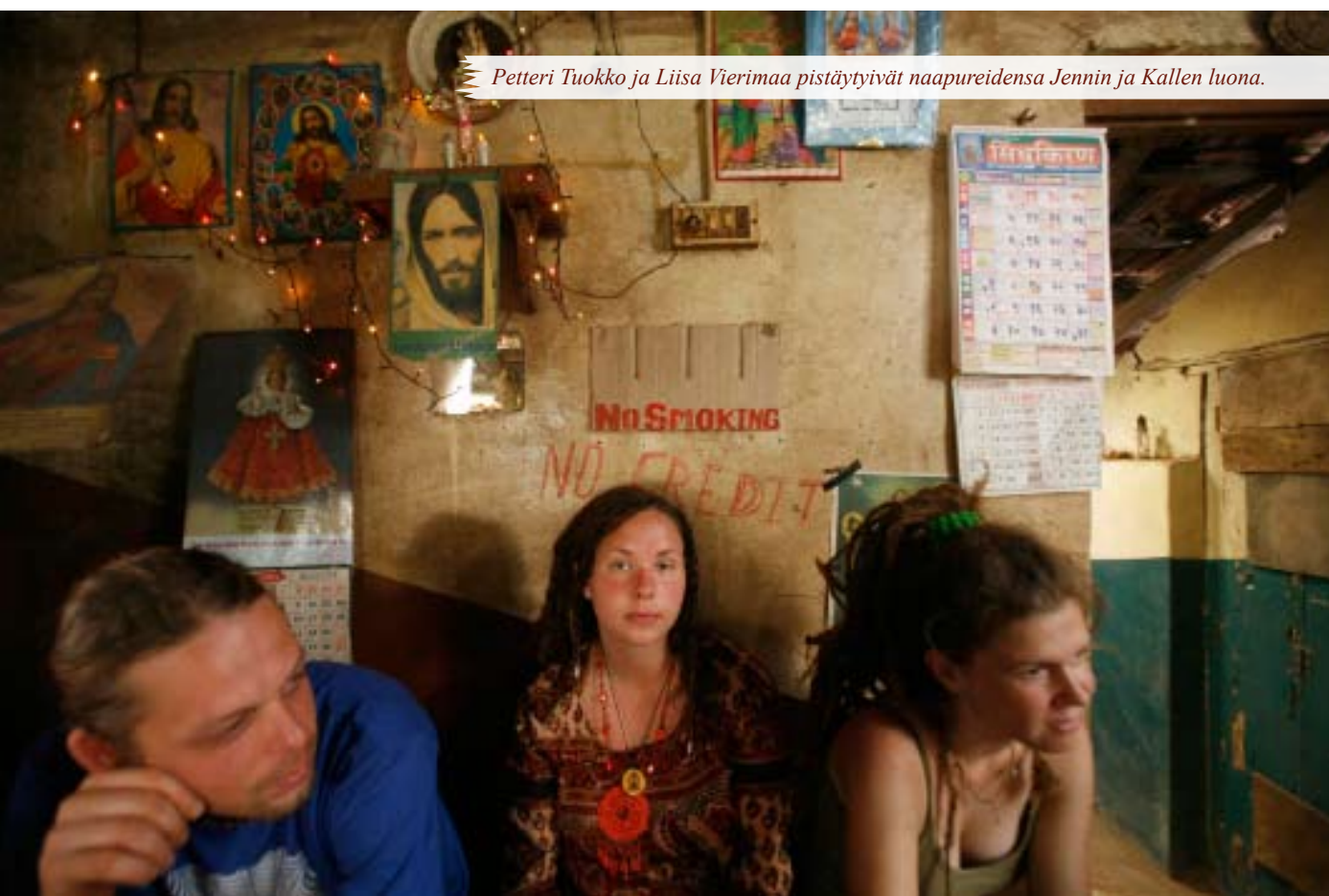
Liisalla ei ole kännykkääkään. Se ei ole ihme, sillä hän vietti äskettäin 30 vuorokautta temppelissä puhumattomana. Hän teki neljän päivän pyhiinvaelluksen Gangesin vartta pitkin ja yöpyi tulilla joen rannassa.

Outoa, mutta Liisa ei vaikuta yhtään hörhöltä, vaan määrätietoiselta skandinaavilta. Hän saapui tänne Rishikeshi-

Kalle Matkan ja Jenni Suomelan koti on karuinta Goaa.

Petteri Tuokko ja Liisa Vierimaa pistäytyivät naapureidensa Jennin ja Kallen luona.

tä, jossa oli neljä kuukautta. Sitä ennen hän teki hurjan tempun: kävi yksin Pakistanin Islamabadissa uusimassa viisumin.

Silloin sattui Pakistanin suuri maanjäristys. Intiaan palattuana Liisa joutui keskelle Delhin pommi-iskuja. Hän las-ki 23 ruumista. Ja apina puri reiteen lähellä Chennaita.

”Matkustin kuusi tuntia bussilla lääkäriin. Koko jalka meni siniseksi.”

Ei ihme, jos Goa tuntuu hänes-tä kesyltä.

Kun Liisa joskus palaa Intiasta, hän aikoo mennä metsätöihin vanhempiensa hankkimalle kesämök-kitontille Saimaan saareen. Hän pohtii, löytyisiköhän Puumalasta hänelle omaa mummonmökkkiä. Liisan on ikävä suomalaiseen metsään.

Hän kertoo, että haluaisi vielä ennen paluuta pysähtyä ja kirjoittaa kirjan kokemuksistaan. Tai ehkä lastenkirjan.

Islantilainen kaveri Inga taas on ollut matkalla jo kuusi vuotta, 20-vuotiaasta. Viime kesänä hän käväisi synnyinmaassaan, mutta ei halunnut asettua sinne enää.

Reissaaminen riittäisi jo, hän haluaisi jo kotiin. Mutta missä se on?

Kalle Matka ei ole päässyt kotiin, vaikka olisi halunnutkin. Hänellä ei ole ollut viiteen vuoteen passia eikä viisumia. Siksi hän ei ole uskaltanut edes poistua Goalta.

Kalle asuu tyttöystävänsä Jenni Suomelan kanssa Querimin kylässä aivan Goan pohjoisimmalla rannalla. Tätä syrjemmäs ei Goalla pääse.

Kylä on pieni, ja kyläläiset tietävät heti Jennin ja Kallen. He koputtavat varaston näköisen talon oveen. Monta kertaa. Vihdoin ovenrakon ilmestyy unesta pörröinen Kalle. Jenni herää myös. Kello on yksi iltapäivällä.

Istumaan, istumaan.

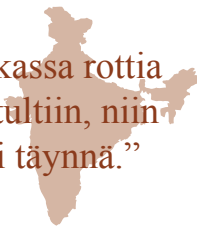
Jennin ja Kallen koti on karuinta Goaa. He ovat asuneet tässä huonees-

sa marraskuusta lähtien. Ikkunoita on yksi; kun luukun avaa, on edessä vie-reisen talon seinä. Naulassa seinällä on nippu ultraäänikuvia. Vauva syntyisi kesällä.

Kalle sai Suomessa vankilatuomion kieltäytyttyään asepalveluksesta ja läh-ti sukulaisen passilla pakoon Nepaliin. Sieltä hän livahti salaa Intiaan.

Aasia on pannut Kallen näinä vuo-

”Edellisessä paikassa rottia oli paljon. Kun tultiin, niin koko keittiö oli täynnä.”

sina koville, hän on sairastellut paljon ja ankarasti. Maksa turposi sykkiväksi möykyksi, ja hän joutui pitkään sairaalahoittoon. Pari hammasta on pudonnut, silmälasit menneet aikoja sitten rikki. Jossain vaiheessa Kallen oli tultava toimeen niin vähin rahoin, ettei hänellä ollut varaa ostaa edes pullottettua vettä. Toisessa vaiheessa hän taas harkitsi vakavasti vichyvesikoneen hankkimista ansaitakseen elantonsa myymällä pullo-vettä. Talo on palanut alta, ja yksi kave-reista tapettu.

Jennillä ja Kallella on harvinainen huonekalu, sänky. Sen alle on kertynyt tavaranyssyköitä, lattioilla on muovikasseja – Stockmann, Akateeminen Kirjakauppa. Riekaleiksi luettu Ilta-lehti. Jenni oli Suomessa kesällä kaksi ja puoli kuukautta töissä lomittajana toimistossa ja ravintoloissa keräämäs-sä astioita. Hän palasi takaisin Intiaan syyskuussa.

Jenni on Intiassa jo neljättä talvea. Viime vuonna hän viipyi yhdeksän kuukautta. Kalle on ollut reissussa kaikkiaan viisi vuotta, yhtä soittoa.

”Olen kurkkuaani myöten täynnä Goaa, haluaisin mieluummin nähdä oikeaa Intiaa”, sanoo Jenni. ”Alun perin ei edes pitänyt tulla tänne.”

”Tämä on sentään Goan viimeinen mahdollinen pusikko, ei internetiä eikä ravintoloita, kännykässäkään ei ole kenttää.”

”Kuukauden päästä pitäisi tulla Suomeen”, sanoo Jenni. ”Ne eivät muuten oikein yliopistolla ymmärrä.”

Jenni opiskelee Aasian ja Afrikan kielten ja kulttuurien laitoksessa, mutta poissaoloa on tullut paljon. Tosin professori Parpola on suhtautunut ymmärtäväisesti ja kehottanut keräämään aineistoa graduun.

”Ostin kasetinauhurin ja pak-sun vihon, mutta ei ole tullut mitään kirjoitettua”, Jenni sanoo huvittuneena.

Mitä he sitten tekevät täällä? Kaveritkin kysyvät kuulemma aina samaa.

”Päivä menee nopeasti, kun nostat vettä kaivosta, tiskaat, peset nyrkki-pyykkiä. Ja jos vielä tarttee käydä internetissä Arambolissa. Illalla laitetaan ruokaa ja kuunnellaan naapureitten telkkareita.”

Kylä elää ympärillä. Petteri Puna-kuono soi koko joulun ajan, aamukuudesta.

Silti Jenni sanoo viihtyvänsä tavat-toman hyvin täällä syrjässä ”eksoottisessa maalaiselämässä”. Viime aikojen iso juttu oli kanankasvatuskokeilu. He hankkivat kukon ja kaksi kanaa.

”Mutta kukko karkasi ja toisen kanan söi näätä – tai joku sellainen viritelmä. Sitten toinenkin kuoli.”

Rottia ei enää ole paljon.

”Edellisessä paikassa niitä oli paljon. Kun tultiin, niin koko keittiö oli täynnä.”

”Ne söivät hammasharjoja, alushousuja, roskikset oli aina levitetty, ja terveyssiteet ne veivät pesätarvikkeiksi”, Jenni kertoo.

”Ja kaiutinpuihat olivat aina poikki. Virtaa oli pidettävä koko ajan päällä.”

Nyt ne ovat poissa, kun taloon hankittiin kissoja. Niistä tosin tulee kirp-

Stina Toljander halaa tyttärtään Miskaa Anjunan torilla.

puja. Luteitakin kuulemma on, mutta se ei ole vaarallista, Intia karaisee. Kallen majapaikkoihin on luikertanut sentään kaksi kertaa kobra ja kerran paikallinen kyy.

Ruokaan tuppaa menemään kaksi euroa päivässä.

”Kun sä syöt niin paljon”, sanoo tuleva isä Jennille, lämpimällä äänellä.

”Pitäisi hivuttautua kohti Delhiä.”

Ilalla hotellilla pulahdan vielä uima-altaan pehmeänlämpöiseen veteen ja katselen sieltä tähtitaivasta. Olo tuntuu jotenkin kiusalliselta. Taidan peruuttamattomasti olla toisella puolella barrikadia, nössö turisti.

Jennin ja Kallen luona kävi vielä niin, että ovelle ilmestyi heidän tuttujaan. Petteri Tuokko ja Liisa Vierimaa olivat saapuneet vähän aikaa sitten ja asettuneet aivan naapuriin, intialaisperheen varastoon, jossa oli säilytetty riisisäkkejä ja kookospähkinöitä. Yhdessä nurkassa oli patja. Maalattia oli kuivatettua lehmänlantaa, se on kätevää – kuivana vuodenaikana.

Kalle kertoi, että he olivat Jennin kanssa tehneet lehmänlantalattioita. Hän huomasi myös maassa rientävän muurahaisen ja vihjasi, että kannattaa laittaa puhvelinpiissaa lannan sekaan, niin ei tule muurahaisia. Nousen uima-altaasta, yöilma on aivan lämpöistä. Otan iltaoluen, joka maksaa tässä hotellissa Jennin ja Kallen päiväbudjetin verran.

En saa yöllä millään unta. Tuuletin viuhdoo katossa. Tapaamiemme nuorten ihmisten kyky viettää askeettista elämää on tehnyt minuun vaikutuksen. Joku kertoi Arambolissa tavanneensa suomalaisen, joka oli muuttanut metsään asumaan. Hän rakensi puuhun lavaa. Ja minä kun luulin olevani kovakin matkamies, vietinhän itsekkin nuorena talvia tällaisissa hengailupaikoissa.

Moni sanoo, että kotimaan ilmapiiri, kulutusyhteiskunta ja byrokratia saivat

lähtemään. ”Sääntöjä, sääntöjä, sääntöjä”, huokaisi Liisakin. Kun kaikki pitää selvittää.

Toisaalta byrokratia on Intiassa paljon monimutkaisempaa kuin Suomessa, jossa vilkaistaan asiat näyttöpäätteeltä. Mutta johdonmukaisuus ei taida olla tämän porukan hyveitä, ajattelen. Koko elämäntavan ovat mahdollistaneet kaksi vihattua asiaa: globalisaatio ja pätkätyöt.

Nyt Goan nuorisoparatiisi uhkaa jäädä tällaisten uima-allashotellien alle kuin tämä meidän. Täällä asuvat entiset reppuselät, monet varmaan luovissa media-ammateissa. He ovat nyt lomailijoita, turisteja, ja maksavat yhdestä yöstä yhtä paljon kuin reppuselät kuukau-

Aluksi äiti kuljetti koko porukkaa yhtäaikaa moottoripyöränsä päällä.

desta. Heillä on lapset mukanaan, mutta meno on entinen: äiti väsää sätkää ja tautoitu isäpappa höpöttää rantatuolilla mantraansa.

Sen sijaan nuori, vähärahainen porukka väistyy sivummalle. Ymmärsin Rikun ja Tunnan puheista, että Laos on nyt kova sana. Taidan olla kateellinen. Näiden interrail on koko maapallo.

En saa millään unta. Tuuletin viuhdoo katossa.

Chillailu Intiassa on aikaa ennen aikuisuutta, se onnistuu niin kauan kun ei ole lapsia. Vai onko sekään este?

Stina Toljander on 33-vuotias, ja hänellä on täällä Intiassa mukanaan kolme lasta: pojat Ukko, 11, Sampo, 10, ja viisivuotias Miska-tyttö. Aluksi äiti kuljetti koko porukkaa yhtäaikaa moottoripyöränsä päällä.

Stina ja lapset ovat olleet Goalla talvet jo vuodesta 2002 lähtien. Kesällä he kävivät Suomessa, mutta tänä vuonna Stina aikoo lapsineen pysyä talossaan

Anjunan rannalla läpi kuumien kauden ja monsuunin, sillä pojat ovat paikallisessa koulussa. Ennen Ukko ja Sampo kävivät varsin vapaata vaihtoehtokoulua.

Uudessa koulussa on toinen meno: ensimmäiseksi opeteltiin kravattisolmu. Solmio on osa koulupukua, johon kuuluu silitetty, valkoinen paita ja siniset, silitetyt shortsit. Tummat sukat.

Tapaamme Stinan Anjunan kuuluisalla hippitorilla, jossa hän on myymässä kuukautiskuppeja ja korvakynntilöitä. Samalla hän kertoo kaikille kiinnostuneille gurustaan Yogiraj Gurunath Siddhanathista.

Täällä on muitakin tuttuja. Jenni ja Kalle ovat myymässä Jennin kutomia neuleita. Liisa ilmestyy paikalle, Riku, Tunna ja Eero pistäytyvät. Torikahvilassa istuvat Miina Äkkijyrkkä, Pelle Miljoona ja Stinan äiti Hilka, joka on tullut tänne kuukaudeksi kylään.

Miina Äkkijyrkkä on käynyt Intiassa jo 1980-luvulta. Tämähän on pyhien lehmien maa. Hänen selkänsä takana seisoo juuri yksi, tarkemmin katsottuna härkä.

Hetkessä Äkkijyrkkä on selvittänyt ne kolme tapaa, jolla sonnit täällä salvetaan. Hänen mielestään niistä on tehty tahdottomia vätyksiä.

Väsynyt Pelle Miljoona ei ole taaskaan saanut nukkua, sillä nuoriso on pitänyt teknojuhlia hänen talonsa lähellä koko yön, pitkälle aamupäivään. Goa-trance ei muutenkaan ole hänen lempi-musiikkiaan – ”letkajenkkää”.

Suomalaisia turistejakin on paljon. Heitä on tuotu busseilla Anjunan keskiviikkomarkkinoille ihmettelemään hippitoria. Myyjät huutelevat ”Moro, poro!” Pizzeriassa joku kailottaa suomeksi pitkää kakkavitsiä.

Toriajan päätyttyä kaikki lähtevät Stinan talolle. Kauppa kävi huonosti. Jenni kertoo, että aika usein

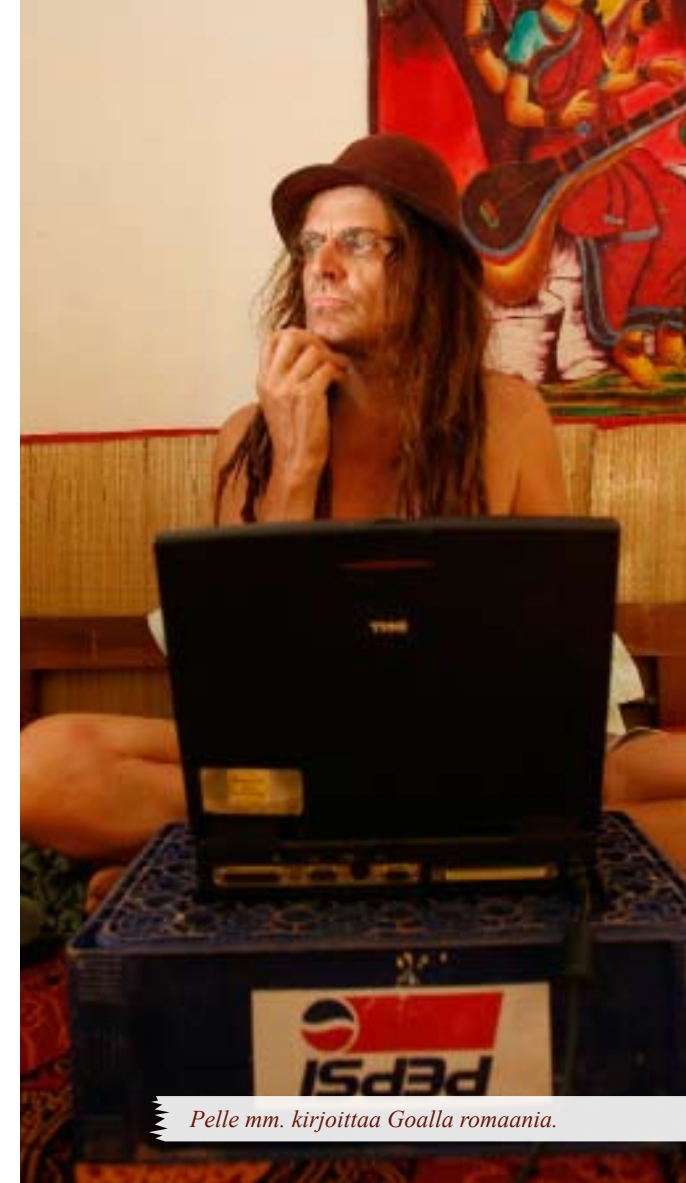

*Helteinen iltapäivä Stinan kuistilla.
Pelle lukee satua Miskalle.*

Pelle Miljoona viettää talvet Arambolin Cliffsidellä.

Pelle mm. kirjoittaa Goalla romaania.

ei koko päivänä saa myydyksi mitään. Mutta kukaan ei ota sitä kovin raskaasti, oli kiva tavata tuttuja.

Talo on hieno: monta huonetta, kalusteet, lämmin suihku, vedensuodatin ja kaikkea, meri huokailee vieressä. Stina muutti lapsineen tänne Vihdistä. Lapsilisät ja elatusapu riittävät hyvin elämiseen Goalla.

Ulkona sirittelee lämmin ilta, pojat ovat menneet pelaamaan biljardia kupilaan.

”Tämä on yhtä nautintoa”, Stina huokaa tyytyväisenä istuintyynyillä. Hän ei suunnittele tulevaisuutta, se ei

ole täällä olennaista. Stinalle Intia onkin ennen kaikkea hengellinen kokemus. Hän kutsuu itseään Shiva-tytöksi ja sanoo viihtyvänsä kaikkein parhaiten temppelien pyhässä rauhassa. Viime aikoina hänen ajatuksensa ovat olleet ashramissa, jota rakennetaan Mandremin rannalle Yogiraj Gurunath Siddhanthin ja hänen oppilaittensa käyttöön. Ashramin seinät ovat marmoria, ja sinne rakennetaan myös upeat kylpyhuoneetilat porealtaineen.

Stina esittelee uutta Shiva-patsastaan, joka istuu olohuoneessa television vieressä. Dvd-kasassa on päälinnais-

nä Spede Show.

Jenni tarraa kiinni suomalaiseen lehteen: ”Aa, Seiska!”

Stina lupaa lehden lainaksi. Kaikki suomalaiset lehdet luetaan puhki.

”Big Brotherin Perttu! Idols-Agnes!”

”Täällä Agnes oli töissä”, Jenni lukee. Kuva esittää pizzeriaa. ”Pizza 7 euroa!” hän huomaa. ”Kuulitteko? Seitsemän euroa pizzasta!” Jenni on järkyttynyt Suomen hintatasosta.

Suomesta on tullut hyviä uutisia. Kallen sotilaskarkuruus on vanhentunut, eikä hän ole enää marraskuun 5. päivän

jälkeen ollut etsintäkuulutettu. Kohta hän voisi palata Suomeen. Jenni ja Kalle ovat käyneet internetkahvilassa tutkimassa Kelan sivuja äitiyspäivärahoista. He ovat valmiit palaamaan.

Stinan taas pitäisi saada kevään aikana perheen Intian-viisumit uusituksi. Sitä varten hänen ja lasten olisi poistuttava Intiasta, mutta minne?

Aluksi Stina oli kaavaillut lähtevänsä lasten kanssa Nepaliin. Matkalla olisi ollut joitakin temppeleitä, joissa hän haluaisi kovasti vierailla. Nepaliin ei olisi ollut kuin neljän vuorokauden bussi- ja junamatka. Mutta sitten Pelle

Miljoona oli kertonut kuulleensa, että Katmandussa on paraikaa ulkonaliikumiskielto.

Lähteäkö lasten kanssa Sri Lankaan? Vai sittenkin Thaimaahan? Sinne voisi löytää halvat lennot.

Pelle Miljoonalla on vaikuttavat dreadlocksit, rastakiharat, jotka ulottuvat lanteille. Hän ottaa sormiinsa yhden pienistä, punaisista leteisistä ja sanoo, että hiuksia putoilee jo.

Pelle täytti viime vuonna 50. Hän on elänyt niin kuin on puhunutkin, lähtenyt maailmalle, nähnyt asioita kauempaa.

”Kallion kuppiloissa jengi istuu ja puhuu, että pitäisi lähteä. Just do it!”

Pelle on kulkenut maailmalla jo 25 vuotta. Viime vuosina hän on ollut talvet täällä Goalla. Pikkuruinen asunto on Arambolin Cliffsidellä, korkealla rinteessä.

Pelle on hyvässä kunnossa, toisin kuin useimmat samanikäiset rock-kollegat. Hän syö kevyesti, ei polta, juoksee pitkiä lenkkejä pitkin rantaa ja joggaa.

Tänä talvena hän teki Goalla bändinsä kanssa levyn ja jäi sen jälkeen kirjoittamaan romaania. Elämä Intias-

Pelle Miljoonan parvekkeelle näkyy auringonlasku, mutta häntä on alkanut koko Goa jo kyllästyttää.

sa tulee niin paljon halvemmaksi kuin Suomessa, pari euroa päivässä.

”Mutta en mä selviäisi, jos mulla olisi familyä.”

Talo on upealla paikalla, parvekkeelta näkyy esteettä pitkälle Arabianmerelle, aallot kuohuvat teräviin kallioihin. Vuokraan menee sata euroa kuussa.

”Kylällä voisi asua vielä halvemmalla, mutta täällä on vähän privacyä. Vanhemmiten alkaa ymmärtää sitä.”

Pelleä on alkanut väsyttää tällainen elämä. Nuorisokin soittaa teknoa öisin niin kovaa, että vanha punk-mies ei saa nukkua. Hän sanoo lähtevänsä viimeistään maaliskuun alussa.

”Tai jo ennemmin, jos alkaa pykimään.”

Kuljemme alas kylään. Intiassa tai ei, Pelle haluaa juoda kunnon kahvia, ja hän tietää paikan, josta sitä saa, ja herkullista omenapiirakkaa.

”Kyllä näitä polkuja saa tallata. Sitä ajattelee, että mitä mä täällä teen. Miksi mä en voisi dallata Hesarilla tai Vaasiksella?”

Mutta Pelle tuntee jo itsensä. Kun on syönyt ruisleipää, käynyt saunassa ja nähnyt kavereita, alkaa ihmetellä, miksi tuli niin pian takaisin. Ei ole oikein paikkaa, jota kutsua kodiksi. Ei se Vaasankadulta ostettu

19 neliön yksiökään ole sellainen.

Vaihtaisitko Pellen kanssa osia?

”Olisi pitänyt uskoa vaan mutsia, kun se soitteli aina 70-luvun lopussa, että nyt olisi, Petri, täällä Haminassa taas opettajan paikka avoinna.”

Pellen kylä Arambol on täynnä länsimaalaisia. Varsinkin israelilaisia on niin paljon, että monet kyltit ovat hebreaksi ja raakkuvia kurkkuäänteitä kuulee joka paikassa. Pitkästä armeijapalveluksesta päässeet israelilaisnuoret saapuvat Goalle laumoittain pitämään bileitä ja käyttämään huumeita. He pysyvät aika tiiviisti omissa porukoissaan. Viime aikoina ovat ilmestyneet myös venäläiset. Sen sijaan amerikkalaisia ei tunnu ole-

van enää missään.

Pelle on nähnyt tätä touhua kaikissa maanosissa, ihan tarpeeksi.

”Jengi tulee puhumaan sulle jostain vitun värehtelistä ja auroista. Täällä on guria joka lähtöön.”

”Millä mä jaksan notkua täällä maaliskuuhun asti? Mitä vittua mä täällä teen? Joka kerta mä kelaan, kun mä lähden täältä, että ei enää koskaan Intiaan.”

Parikin kertaa Pelle tulee toistaneeksi, että olisi pitänyt uskoa äitiä. Ei tietysti ihan tosissaan, mutta vakavasti hänkin sanoo haaveilevansa mummonmökistä, puulämmitteisestä. Mielellään vanhoilta kotiseuduilta Kotkan ja Haminan väliltä, hän vielä tarkentaa, täällä Arabianmeren rannalla.

Aurinko alkaa laskea, katselemme sitä Pellen parvekkeelta. Meri pauhaa kallioihin, ja kookospalmut huojuvat. Olemme jutelleet Matti Nykäsestä ja Janne Ahosesta ja Helsingin Paloheinän laduista, ja nyt puhumme ikääntymisestä. Se sopiikin hyvin auringonlaskun tunnelmiin, kun varjot pitenevät.

Pellellä on lukulasitkin. Toisin kuin monet muut vanhat rock-miehet hän ei yritä mitenkään peitellä ikäänsä vaan puhuu siitä lämpimän ironisesti. Hänellä näkyy jo olevan varaa olla suhtautumatta itseensä kovin juhlallisesti.

Puheenaiheet tahtovat väkisin ajautua menneisyyteen. Renegadesit, rokkut, tervatut puusukset, Haminan rannat, ammoiset olympialaiset. Muistatsa sen kun...

Oranssi pallo muuttuu soikeaksi ja painuu horisonttiin.

”Touch down”, Pelle sanoo. Hämärä laskeutuu nopeasti.

”Taas on yksi päivä lusittu.”

Pellen moottoritie on ollut kuuma jo yli 25 vuotta. ■